

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Zajęcia z nauk społecznych lub humanistycznych – Obraz współczesnej młodzieży
Prowadzący	Dr Mateusz Tutak
Wydział	Wydział Teologiczny
Kierunek	Specjalistyczne Studia Teologiczne
Poziom studiów	studia drugiego stopnia (magisterskie)
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne / hybrydowe
Moduł specjalnościowy	Teologia praktyczna
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki teologiczne
Obowiązuje od roku akademickiego	2025/2026
Rok studiów	2
Semestr	4
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, do wyboru)	Do wyboru
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	STL_W07; STL_W09; STL_U05; STL_U09; STL_K02; STL_K05
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	- posiadanie podstawowej wiedzy z zakresu teologii pastoralnej - znajomość podstawowych pojęć z socjologii religii i pedagogiki religijnej - umiejętność krytycznej analizy tekstów naukowych - gotowość do pracy projektowej i interdyscyplinarnej refleksji nad danymi empirycznymi
Opis i cele przedmiotu	Przedmiot ma na celu pogłębioną, interdyscyplinarną analizę obrazu współczesnej młodzieży w Polsce w świetle aktualnych badań empirycznych (socjologicznych, psychologicznych, pedagogicznych) oraz ich interpretacji teologiczno-pastoralnej. Szczególny nacisk położony jest na przemiany religijności, duchowości oraz relacji młodych z Kościołem i instytucjami społecznymi. Cele szczegółowe:

	- zrozumienie przemian społecznych, kulturowych i religijnych, które kształtują młode pokolenie; - integracja wiedzy teologicznej i społecznej w analizie życia młodzieży; - poznanie wyzwań pastoralnych, przed jakimi staje Kościół w relacji z młodymi; - przygotowanie do współpracy międzyinstytucjonalnej (parafia, szkoła, NGO, instytucje publiczne); - kształtowanie postawy badawczej i refleksyjnej wobec dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości młodego pokolenia.
--	---

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
Współczesna młodzież polska: dane, kontekst i tożsamość	1
Subiektywny obraz życia młodych Polaków	2
Wartości młodych Polaków — od rodziny do ekologii	2
Obraz Polski, świata i przyszłości w świadomości młodych	1
Tożsamość pokolenia Z — napięcia i paradoksy	2
Relacyjność jako fundament życia młodzieży	2
Kondycja psychiczna młodych Polaków: samotność, stres, kryzysy	2
Etyka życia codziennego młodych	2
Styl życia i przemiany obyczajowe młodego pokolenia	2
Nastolatki online — media, cyberprzemoc i dobrostan cyfrowy	2
Zaangażowanie społeczne i obywatelskie młodych	1
Młodzi wobec państwa i instytucji — zaufanie i poczucie sprawczości	1
Kościół i instytucje w dialogu z młodzieżą — modele współpracy	2
Religijność młodych Polaków — przemiany, konteksty, interpretacje	2
Duchowość online — religia w środowisku cyfrowym	2
Kościół oczami młodych — krytyka, potrzeby, potencjał	2
„Młodzież jako znak czasu” — interpretacje teologiczne danych społecznych	1
Współpraca interdyscyplinarna i międzysektorowa w pracy z młodzieżą	1
Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (co ogólnie absolwent po tych studiach będzie wiedział i umiał)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie student po tym przedmiocie będzie wiedział i umiał)	Sposoby <u>weryfikacji</u> efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy...)
STL_W07	ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach teologii z innymi dziedzinami nauki, zwłaszcza z naukami humanistycznymi i społecznymi	Analizuje powiązania teologii z socjologią, psychologią i pedagogiką w kontekście badań młodzieży (1–5, 9–11, 13–14)	kolokwium pisemne (analiza tekstu + interpretacja danych)
STL_W09	rozumie kulturotwórczą rolę Kościoła i teologii, zarówno w aspekcie historycznym, jak i społecznym	Charakteryzuje kulturotwórczą rolę Kościoła wobec młodego pokolenia i interpretuje ją w perspektywie przemian kulturowych (tematy 1, 4, 7–8, 13–14)	esej analityczny (rola Kościoła w kulturze)
STL_U05	posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin, zwłaszcza w zakresie nauk humanistycznych i społecznych	Integruje dane z badań empirycznych z refleksją teologiczną oraz opracowuje na ich podstawie diagnozy i wnioski (tematy 2–6, 10–12, 14–15)	raport / analiza danych na podstawie raportów (CBOS, NASK, itd.)
STL_U09	potrafi nawiązywać współpracę z różnymi podmiotami działalności edukacyjno-wychowawczej, kulturalnej, społecznej i charytatywnej	Projektuje formy współpracy Kościoła ze środowiskami wychowawczymi i społecznymi (szkoła, NGO, instytucje) oraz wdraża je w formie projektu (9–10, 13–15)	projekt grupowy (duszpasterstwo, współpraca instytucjonalna) + prezentacja

STL_K02	rozumie potrzebę intelektualnego oraz religijno-duchowego formowania się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces kształcenia innych osób oraz potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny	Dokonuje autorefleksji nad własną postawą teologa, planuje własny rozwój intelektualny i duchowy, organizuje proces kształcenia innych na podstawie zdobytej wiedzy (14–15)	dziennik refleksyjny + autoprezentacja rozwojowa
STL_K05	ma świadomość złożoności rzeczywistości i rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów	Rozpoznaje złożoność rzeczywistości młodzieży oraz stosuje podejście interdyscyplinarne w analizie problemów pastoralnych (1–15)	egzamin ustny (studium przypadku z podejściem interdyscyplinarnym)

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

	analiza raportów badawczych
	dyskusja problemowa i hermeneutyczna
	studium przypadku (case study)
	warsztat projektowy
	prezentacje studenckie
	moderowana praca zespołowa

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	30h
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	9	15h
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	6	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

- projekt pastoralno-badawczy – 40%
- kolokwium / esej – 30%
- prezentacja projektu – 20%
- aktywność i przygotowanie do zajęć – 10%
Dopuszczalne maks. 2 nieobecności (do odrobienia w formie pisemnej).

Literatura obowiązkowa

K. Konecki, <i>Socjologia młodzieży</i>
A. Zellma, <i>Teologia pastoralna wobec młodych</i>
J. Mariański, <i>Religijność młodzieży polskiej</i>

Literatura uzupełniająca

<i>Młodzi 2023 – Obraz pokolenia</i> (KAS / Indicator)
<i>Stan Młodych 2025</i> (Fundacja Ważne Sprawy)
Raport CBOS: <i>Samotność młodych</i>
Raport NASK: <i>Nastolatki. Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców</i>

* lista rodzajów zajęć

- ☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)